

The Outcomes of Learning by RASEP Model on Undergraduate Student, Mahamakut Buddhist University, Lanna Campus

Atthaphong Phiwhleung^{1*} and Chum Phimkhiri¹

¹ Mahamakut Buddhist University, Lanna Campus, Thailand

* Corresponding author. E-mail: yanamath60@gmail.com

ABSTRACT

This article aimed (1) to study the learning management results of the RASEP Model for undergraduate students; and (2) to study the characteristics of instructors in learning management under the RASEP Model. This research is Active Research. The sample group consisted of 56 three-year students in the Thai language teaching program. The instrument for collecting data was mean and standard deviation, analysis data by Descriptive statistics and Content Analysis. The results of the study found that: the results of learning management using the RASEP Model for undergraduate students Overall, each aspect found that the students were of the view that learning management under the RASEP Model for undergraduate students was appropriate at the highest level, the results that students received the most were interpersonal skills and responsibility, followed by cognitive skills and numerical analysis skills, communication and technology, learning management methodology, and morality and ethics, the most was knowledge, as for the teachers' characteristics in the RASEP Model learning management. The students' overall opinions were appropriate at the highest level, when considering each item, it was found that the instructor was the facilitator and encouraged the students to learn with the highest level of opinion, followed by the instructor's preparation for learning management Know, teachers have knowledge and ability to manage learning and instructors were there to help and give advice to students in their work practices, and teachers were able to integrate content with learning management appropriately, the lowest level of opinion was that the teacher promoted the development of learning skills.

Keywords: The Outcomes of Learning by RASEP Model, Teacher Characteristics, Undergraduate Student

ผลของการจัดการเรียนรู้แบบ RASEP Model สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

อรรถพงษ์ ผิวเหลือง^{1*} และ ชุ่ม พิมพ์ศิริ¹

¹ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ประเทศไทย

* Corresponding author. E-mail: yanamath60@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้แบบ RASEP Model สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี และ (2) เพื่อศึกษาคุณลักษณะผู้สอนในการจัดการเรียนรู้แบบ RASEP Model การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการสอนภาษาไทย จำนวน 65 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แผนการเรียนรู้แบบ RASEP Model บันทึกถึงผู้สอน และแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า ผลการจัดการเรียนรู้แบบ RASEP Model สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในภาพรวมแต่ละด้านพบว่า นักศึกษามีความเห็นว่าการจัดการเรียนรู้แบบ RASEP Model สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด โดยผลที่นักศึกษาได้รับมากที่สุด คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ รองลงมาคือ ด้านทักษะทางปัญญาและด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยี ด้านวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ และด้านคุณธรรมจริยธรรม ผลที่นักศึกษาได้รับน้อยที่สุด คือ ด้านความรู้ ส่วนคุณลักษณะผู้สอนในการจัดการเรียนรู้แบบ RASEP Model นักศึกษามีความคิดเห็นในภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกและกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้มีความมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ผู้สอนมีการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ และผู้สอนคอยช่วยเหลือให้คำแนะนำแก่นักศึกษาในการปฏิบัติทำงาน และผู้สอนบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสม นักศึกษามีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด คือ ผู้สอนส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาทักษะการเรียนรู้

คำสำคัญ: ผลของการจัดการเรียนรู้แบบ RASEP Model, คุณลักษณะผู้สอน, นักศึกษาระดับปริญญาตรี

© 2023 JSSP: Journal of Social Science Panyapat

บทนำ

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก กล่าวคือ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือทำ การค้นคว้า การแยกแยะ การวิเคราะห์ และการสังเคราะห์ข้อมูลด้วยตนเองจากการลองผิดลองถูก ซึ่งเป็นประสบการณ์ตรงจากการเรียนรู้ ทำให้เกิดความชำนาญและส่งผลให้เกิดกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ สามารถต่อยอดองค์ความรู้ไปสู่การคิดริเริ่มสร้างสรรค์เพื่อการพัฒนาสิ่งใหม่ๆ และเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต สอดคล้องกับบทนทลี พรธาดาวิทย (2559) ได้อธิบายเพิ่มเติมว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุก คือ กิจกรรม วิธีการ หรือรูปแบบการสอน ทำให้ผู้เรียนสนใจบทเรียน และทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ผู้สอนควรใช้หลักการของ Active Learning ในการพัฒนากิจกรรมสำหรับผู้เรียน ทั้งวิธีการสอน อุปกรณ์การสอน การออกแบบรูปแบบการสอนต่างๆ ให้เหมาะสมกับเนื้อหา จะส่งผลให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นและเป็นนักคิดที่ไม่หยุดนิ่ง ทำให้ผู้เรียนสามารถจดจำเนื้อหาได้นาน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวัน ซึ่ง Dale (1946) และไพศาล บรรจสุวรรณ์ (2562) สรุปลักษณะการเรียนรู้เชิงรุกได้ดังนี้ 1) การเรียนเน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับการเรียนการสอน กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดขั้นสูง (Higher-order thinking) ด้วยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า 2) ผู้เรียนต้องอ่าน เขียน ถามคำถาม อภิปรายร่วมกัน และลงมือปฏิบัติจริง 3) การพัฒนาศักยภาพการคิด การแก้ปัญหา และการนำความรู้ไป

ประยุกต์ใช้ 4) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดระบบการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้โดยมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน 5) ผู้เรียนได้เรียนรู้ความมีวินัยในการทำงาน การแบ่งหน้าที่ ความรับผิดชอบร่วมกัน 6) จัดกิจกรรมเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศสู่ทักษะการคิดวิเคราะห์ 7) ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง เพื่อให้ความรู้เกิดจากประสบการณ์ การสร้างองค์ความรู้ และการสรุปทบทวนของผู้เรียน

ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่นำมาพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพตามความสามารถ ความสนใจ และความถนัด ซึ่งในปัจจุบันมี 5 ทฤษฎีที่นิยมนำมาใช้ในการสอน คือ 1) ทฤษฎีกระบวนการทางสมองในการประมวลข้อมูล (Information processing theory) มีแนวคิดว่าการทำงานของสมองมนุษย์มีความคล้ายคลึงกับการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ 2) ทฤษฎีพหุปัญญา (Multiple intelligences theory) มีแนวคิดว่ามนุษย์มีเชาวน์ปัญญามาตั้งแต่เกิดและสร้างขึ้นใหม่มี 9 ด้าน 3) ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) มีแนวคิดว่าคุณสมบัติได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติทั้งโดยตรงและโดยอ้อม และสิ่งแวดล้อมทางสังคมซึ่งเป็นวัฒนธรรมที่แต่ละสังคมสร้างขึ้น ซึ่งมีอิทธิพลต่อการพัฒนาทางเชาวน์ปัญญาของแต่ละบุคคล 4) ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองโดยการสร้างสรรค์ชิ้นงาน (Constructionism) มีแนวคิดว่าการเรียนรู้ที่คงทนเกิดจากการสร้างพลังความรู้ในตนเองและด้วยตนเองของผู้เรียน และ 5) ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative learning theory) มีแนวคิดว่าสมาชิกกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกัน ช่วยกันเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม

อีกอย่างหนึ่ง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะทางสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี และทักษะชีวิตและการอาชีพ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองด้านการทำงานร่วมกันและการทำงานเป็นทีม ด้านความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา ซึ่งเป็นการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้จัดการเรียนรู้แบบ RASEP Model คือ การสร้างกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและสามารถนำไปบูรณาการในชีวิตประจำวันและพัฒนาทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งการจัดการเรียนรู้แบบ RASEP Model (อรรถพงษ์ ผิวเหลือง, 2565) มี 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 การค้นคว้า (Research) ให้นักศึกษาสืบค้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์ (Analysis) ให้นักศึกษาสังเกตและแยกแยะ การจำแนกประเภท การหาความสัมพันธ์ การหาเหตุผล การคิดเชิงระบบ การตีความ การอธิบายความ และการประเมินค่า โดยนำมาเปรียบเทียบเพื่อหาความเหมือนและความแตกต่างข้อมูล ขั้นที่ 3 การสังเคราะห์ (Synthesis) ให้นักศึกษาสรุปองค์ความรู้จากส่วนประกอบต่างๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการนำเสนอแนวคิดใหม่หรือสรุปองค์ความรู้หรือบูรณาการหรือเชื่อมโยงกับสิ่งต่างๆ อาจจะสอดคล้องกันหรือขัดแย้งกันก็ได้ ขั้นที่ 4 การสรุปองค์ความรู้ (Explicit Knowledge) ให้นักศึกษาสรุปใจความสำคัญ การจับประเด็น การสรุปย่อ ความคิดรวบยอด เทคนิคการจำ และการขยายความ ขั้นที่ 5 การนำเสนอ (Presentation) ให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือทัศนคติด้วยผังความคิด (Mind map) ผังมโนทัศน์ (Concept map) เป็นต้น

ดังนั้น ผู้วิจัยได้เห็นความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ในยุคศตวรรษที่ 21 ที่ใช้หลักการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงได้พัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ RASEP Model สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษาให้มีองค์ความรู้ การวิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูล การพัฒนากระบวนการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสนุกสนานในการเรียนรู้และสามารถนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปเป็นแบบอย่างของการจัดการเรียนรู้ในอนาคตด้วยตนเอง และเพื่อนำประสบการณ์ไปประยุกต์ใช้ในวิชาชีพและพัฒนาทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบ RASEP Model สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี
2. เพื่อศึกษาคุณลักษณะผู้สอนในการจัดการเรียนรู้แบบ RASEP Model สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 154 คน เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จำนวน 56 รูป/คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (specific sample group)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้แบบ RASEP Model จำนวน 15 แผน บันทึกถึงผู้สอน และแบบสอบถาม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลมีการดำเนินการดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและการจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ขั้นตอนที่ 2 ออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ RASEP Model โดยใช้รูปแบบ วิธีการและกิจกรรม ดังนี้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ รูปแบบการเรียนรู้แบบมโนทัศน์ รูปแบบการสอนแบบอุปนัย รูปแบบการสอนโดยใช้สื่อการสอน การอภิปรายกลุ่มกรณีศึกษา เกม แผนผังความคิด การนำเสนอ ในรายวิชาจำนวน 15 สัปดาห์ พร้อมแบบสอบถามนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Analysis) และนำมาปรับปรุง นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.54

ขั้นตอนที่ 3 นำแผนการจัดการเรียนรู้ 15 แผน ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 56 คน ระยะเวลา 15 สัปดาห์

ขั้นตอนที่ 4 ให้ผู้เรียนเขียนบันทึกถึงผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยไม่ต้องลงชื่อในชั่วโมงสุดท้ายของการสอน

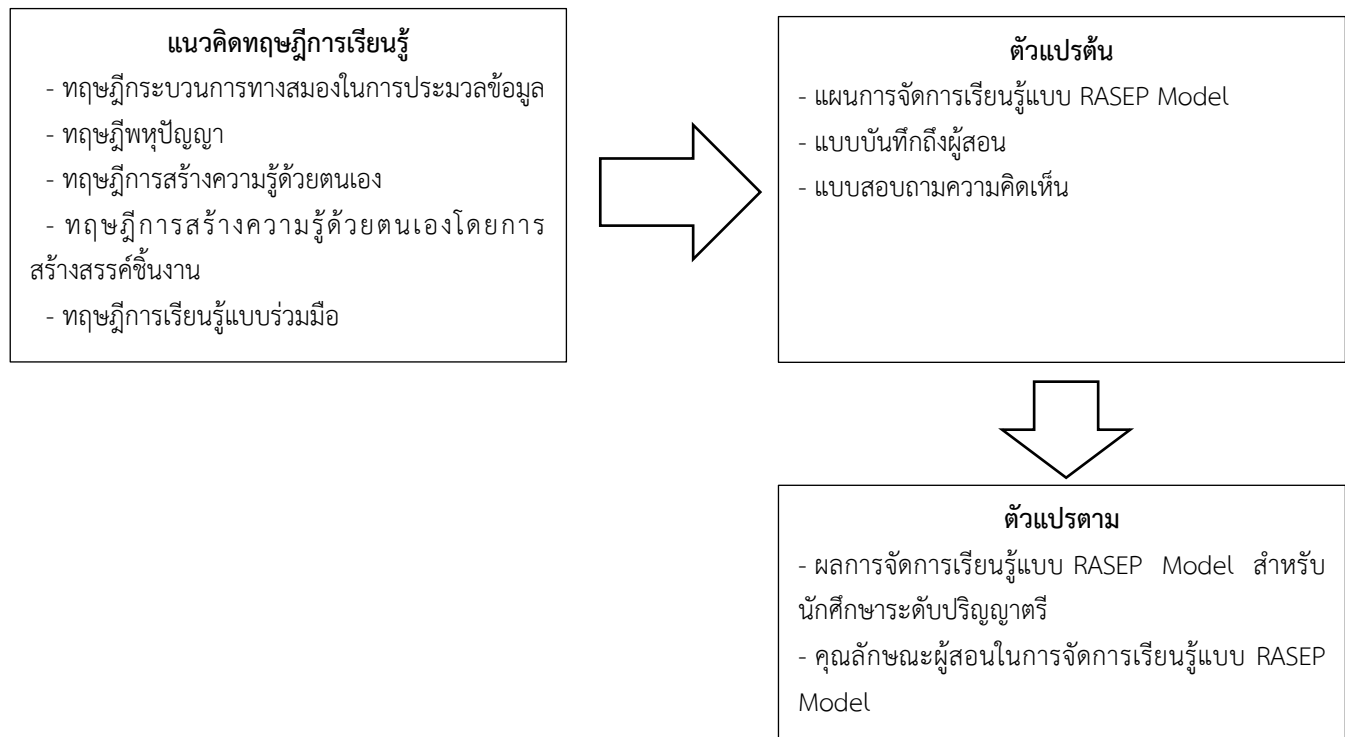
ขั้นตอนที่ 5 เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามผลการใช้การจัดการเรียนรู้แบบ RASEP Model

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนบันทึกถึงผู้สอนใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลของการจัดการเรียนรู้แบบ RASEP Model สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิทยาเขตลำานนา มีกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. ผลการจัดการเรียนรู้แบบ RASEP Model สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ผลการจัดการเรียนรู้แบบ RASEP Model สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า ด้านผลที่เกิดกับผู้เรียน ผลการจัดการเรียนรู้แบบ RASEP Model สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในภาพรวมจากทุกด้านพบว่า นักศึกษามีความเห็นว่าการจัดการเรียนรู้แบบ RASEP Model สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.85) โดยนักศึกษาแสดงความคิดเห็นว่า ผลที่นักศึกษาได้รับมากที่สุด คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.75) รองลงมาคือ ด้านทักษะทางปัญญาและด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.79) ด้านวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.82) และ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.72) ผลที่นักศึกษาได้รับน้อยที่สุด คือ ด้านความรู้ ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.73) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ผลการวิเคราะห์บันทึกที่ผู้เรียนเขียนถึงผู้สอนพบว่า การจัดการเรียนรู้แบบ RASEP Model สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในการเรียนการสอนผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ดังนี้

1.1 ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการเรียนรู้

“เน้นให้ผู้เรียนมีกระบวนการคิดวิเคราะห์และลงมือปฏิบัติจริง”

“การเรียนเหมาะสมกับผู้เรียนยุคใหม่ การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน การพัฒนาผู้เรียนอย่างสร้างสรรค์ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย นอกจากนี้ผู้เรียนยังสามารถแสดงความคิดเห็นและความสามารถของตนเองได้อย่างอิสระ”

1.2 การได้ลงมือปฏิบัติจริง ทำให้เห็นปัญหาและวิธีการแก้ปัญหา และทำให้เกิดความมั่นใจในตนเอง

“ทำให้ผู้เรียนได้กระทำการสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง ผ่านการปฏิบัติจริง ซึ่งทำให้ผู้เรียนรู้ถึงปัญหาและการแก้ปัญหาในการปฏิบัติจริง และยังทำให้เห็นถึงศักยภาพของผู้เรียน”

“การได้ลงมือปฏิบัติเองทำให้ได้เห็นข้อผิดพลาดของตนเองจึงทำให้ผู้เรียนแก้ปัญหาได้ถูกจุด และการลงมือปฏิบัติเองยังช่วยให้ได้ความรู้ใหม่เพิ่มมากขึ้น มีความมั่นใจมากยิ่งขึ้น”

1.3 การจัดการเรียนรู้เชิงรุก ทำให้เกิดความเข้าใจและสามารถอธิบายได้

“เป็นผลดีต่อตัวผู้เรียนเป็นอย่างมาก อยากให้จัดการเรียนแบบนี้ เพราะผู้เรียนจะได้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจจริงๆ และเป็นวิธีจัดการเรียนรู้ที่ดีมาก”

“เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับการเรียนการสอน โดยการให้ลงมือปฏิบัติจริงเน้นกระบวนการเรียนมากกว่าเนื้อหาช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้หรือสร้างความรู้ให้เกิดขึ้นด้วยตนเอง”

1.4 กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็นเชิงวิชาการ

“เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์ และแสดงความคิดเห็นในแนวทางเชิงวิชาการ”

“เป็นการฝึกที่ดี ได้ให้ผู้เรียนกล้าแสดงออกมีความมั่นใจในตนเอง ซึ่งบางคนยังไม่เคยทำมาก่อน เป็นผลดีที่สุด”

1.5 ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้การทำงานเป็นทีมและการทำงานอย่างเป็นระบบ

“การทำงานเป็นทีม นั้น คือแบ่งภาระงานออกเป็นส่วนๆ และทำหน้าที่รับผิดชอบงานของตนเองให้ดีที่สุด ซึ่งต่างคนต่างช่วยกันทำงานเต็มความสามารถและได้ฝึกการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบด้วย”

“การทำงานเป็นทีมหรือการทำงานร่วมกับผู้อื่นทำให้ผู้เรียนรู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักการวางแผนการทำงานให้รอบคอบ และยังทำให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง”

1.6 ส่งเสริมการพัฒนาทักษะการค้นคว้า การเก็บรวบรวม และการอ้างอิงข้อมูลได้อย่างเป็นระบบ

“ทำให้ผู้เรียนรู้จักคิดด้วยตนเอง รู้จักค้นคว้าหาเหตุผล และสามารถแก้ปัญหาได้อย่างเป็นระบบด้วยองค์ความรู้ที่ค้นพบ”

“ผู้เรียนรู้จักค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งต่างๆ สามารถสรุปเนื้อหาที่ได้มาด้วยการคิดวิเคราะห์ และสรุปเป็นองค์ความรู้ และสามารถสอนหรือถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้”

1.7 ส่งเสริมการพัฒนาทักษะการคิด การวิเคราะห์ และการสังเคราะห์ข้อมูลได้อย่างเป็นระบบ

“ฝึกให้ทำงานอย่างรอบคอบ ไม่ต้องรีบและฝึกให้มีความอดทน”

“การให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดความคิด รู้จักวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาอย่างรอบคอบ”

1.8 ส่งเสริมการพัฒนาทักษะการสรุปองค์ความรู้ และการนำเสนอข้อมูลเชิงวิชาการ

“เราสามารถสรุปความรู้ที่เรียนมาใช้ในการสอนในภาคหน้าได้”

“เป็นทักษะที่ต้องการให้ผู้เรียนรู้จักกำหนดประเด็นของปัญหา รู้จักตั้งสมมติฐาน รู้จักเทคนิคการค้นคว้า รู้จักเทคนิคการแสวงหาความรู้ มีเทคนิคการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้ การนำเสนอเพื่อมุ่งให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้รับมาวางแผน ใช้วิธีการและเทคนิคในการถ่ายทอดวิธีการสื่อความหมาย”

1.9 รูปแบบการจัดการเรียนรู้กระตุ้นให้เกิดกระบวนการเรียนรู้

“ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียนโดยลงมือทำมากกว่านั่งฟังเพียงอย่างเดียว และมีส่วนร่วมในกิจกรรม เช่น การอ่านอภิปราย การเขียน เป็น และเน้นการสำรวจเจตคติและคุณค่าที่มีอยู่ในผู้เรียน ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้เรียนรู้ตลอดเวลา และเป็นการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบ เช่น การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การระดมสมอง การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น”

“ผู้สอนจัดรูปแบบการเรียนรู้แบบใหม่ มีการเรียนรู้ด้วยตนเอง ลงมือทำและแก้ไขด้วยตนเอง ทำงานกันเป็นทีมช่วยกันทำงาน ผู้สอนให้คำแนะนำเป็นอย่างดีพร้อมสอดแทรกความรู้ที่เกี่ยวข้อง ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้”

1.10 บรรยายภาคในห้องเรียนเป็นกันเอง สนุกสนาน ไม่น่าเบื่อ

“ทำให้ผู้เรียนเต็มไปด้วยความสนุกสนานในการเรียนรู้ และมีความเอื้อเฟื้อต่อกันและกัน ซึ่งเป็นแรงจูงใจของผู้เรียน”

“ผู้สอนมีกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ ทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น ทำให้การเรียนไม่น่าเบื่อสนุกสนานและยังได้ความรู้”

2. คุณลักษณะผู้สอนในการจัดการเรียนรู้แบบ RASEP Model

คุณลักษณะผู้สอนในการจัดการเรียนรู้แบบ RASEP Model พบว่า ด้านคุณลักษณะผู้สอนในการจัดการเรียนรู้แบบ RASEP Model นักศึกษามีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ RASEP Model ในภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.78) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกและกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้มีความความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.96$, S.D. = 0.85) รองลงมาคือ ผู้สอนมีการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.85$, S.D. = 0.79) ผู้สอนมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ และผู้สอนคอยช่วยเหลือให้คำแนะนำแก่นักศึกษาในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = 0.77) และผู้สอนบูรณาการเนื้อหากับการจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสม ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.76) นักศึกษามีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด คือ ผู้สอนส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.78) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบันทึกถึงผู้สอน นักศึกษาสะท้อนความรู้สึกที่มีต่อคุณลักษณะผู้สอนดังนี้

2.1 อาจารย์ให้ความช่วยเหลือในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น พร้อมรับฟังและให้คำปรึกษาชี้แนะแนวทาง

“ให้ความช่วยเหลือ และคำชี้แนะแนวทางเป็นอย่างดี เพื่อนำไปปรับใช้ในการแก้ไขปัญหา”

“อาจารย์ให้ความช่วยเหลือ รับฟังปัญหาและให้คำปรึกษาแนะแนวทางให้นักศึกษาได้เป็นอย่างดีมากเลยคะ ถึงนักศึกษาจะไม่ค่อยเข้าใจมากเท่าไร แต่อาจารย์ก็ใจเย็นพยายามอธิบายให้นักศึกษาได้เข้าใจ”

2.2 อาจารย์มีการเตรียมการสอนดีและมีการวางแผนการจัดการเรียนรู้เป็นอย่างดี

“มีการเตรียมการเรียนการสอนเป็นอย่างดี และมีการวางแผนในการสอนอย่างครอบคลุม”

“อาจารย์มักหยิบยกตัวอย่างง่ายๆ ขึ้นมาก่อนเพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาที่จะเรียนมากขึ้น อาจารย์มักมีกิจกรรมมาให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมและสามารถแสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างอิสระกับกิจกรรมนั้นๆ”

2.3 อาจารย์มีความเชี่ยวชาญในเนื้อหาที่สอน

“มีความเชี่ยวชาญในเนื้อหาที่สอนให้กับผู้เรียนเข้าใจกิจกรรมที่สอน และมีทักษะด้านการสอนที่มีประสิทธิภาพเป็นอย่างดี”

“อาจารย์มีการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นแบบแผนและเจาะลึกเนื้อหาเพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่ตนเองสอนได้มากขึ้น”

2.4 อาจารย์มีบุคลิกภาพและการแต่งตัวสุภาพเรียบร้อย และตรงต่อเวลา

“มีความเมตตา และการแต่งตัวสุภาพเรียบร้อย มีระเบียบในการสอน และตรงเวลาเสมอในการสอน”

“เมื่ออยู่ในสถานศึกษาอาจารย์แต่งกายสุภาพเสมอและยังเป็นคนต่อเวลา”

2.5 อาจารย์มีความเอาใจใส่ และเข้มงวดในการตรวจงาน

“อาจารย์มักไม่ปล่อยงานที่ไม่สมบูรณ์หรือไม่ถูกต้องไปแม้จักผิดเพียงเล็กน้อยก็จะทำให้ผู้เรียนได้ความรู้ผิดๆ และถ้าผู้เรียนเรียนคณะศึกษาศาสตร์แล้วนั้นความรู้ผิดๆ ก็จะถูกถ่ายทอดให้กับเด็กๆ ที่เป็นอนาคตของชาติ”

“อาจารย์มีความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ถึงจะเข้มงวดในการตรวจงานก็เป็นผลดีต่อนักศึกษาค่ะ”

2.6 อาจารย์ส่งเสริมให้เรียนรู้จากการค้นคว้าข้อมูลและการสรุปองค์ความรู้ที่ได้อย่างเป็นระบบ

“ให้ศึกษาค้นคว้าและสังเคราะห์ข้อมูล เพื่อสรุปองค์ความรู้ ทำให้ได้พบกับปัญหาและเรียนรู้วิธีแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง”

“เป็นวิธีการส่งเสริมที่ดีมาก การให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดความคิด รู้จักวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาอย่างรอบคอบ”

2.7 ข้อเสนอแนะและความประทับใจ

“ขอตรงที่อาจารย์ให้นักศึกษาลงมือทำก่อนที่จะสอน ชอบการสอนของอาจารย์ที่แตกต่างจากท่านอื่นๆ ค่ะ” “อาจารย์ให้คำแนะนำชี้แนะ ทำให้มีแรงบันดาลใจในการศึกษา”

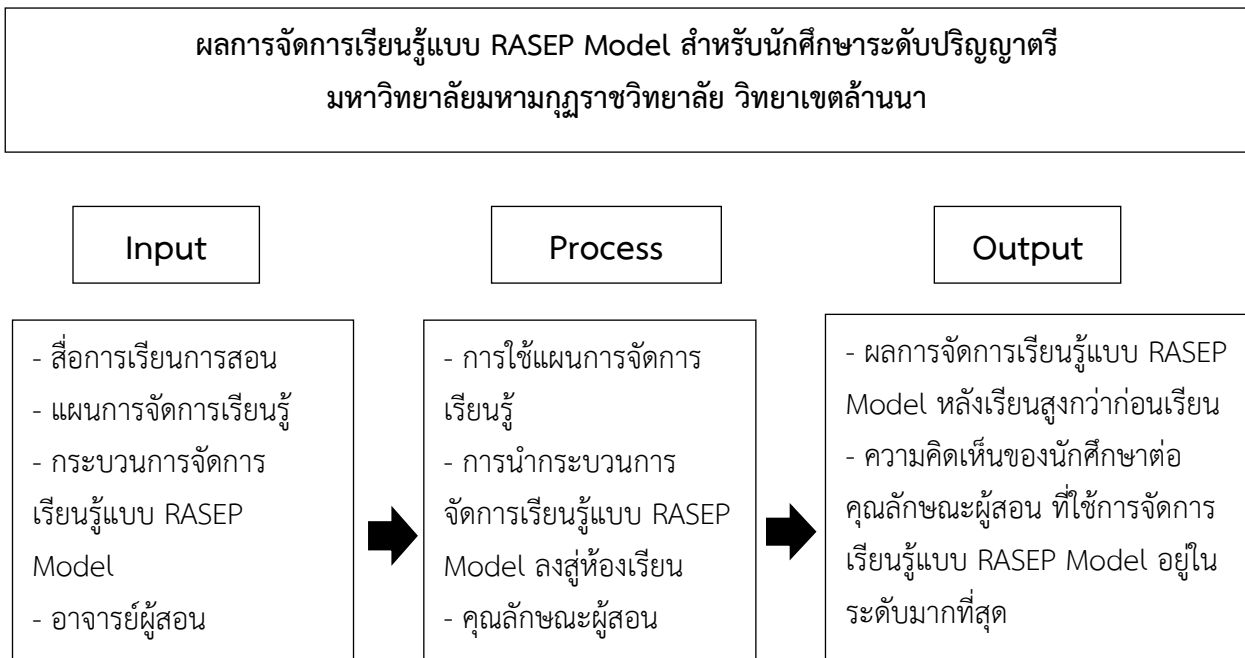
อภิปรายผล

ผลการจัดการเรียนรู้แบบ RASEP Model สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในภาพรวมจากทุกด้านมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.85) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะช่วยพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษาในด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยี และด้านคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งสอดคล้องกับ Bean (2011) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ช่วยเปลี่ยนผู้เรียนจากการนั่งฟังอย่างเฉื่อยๆ ให้เป็นผู้เรียนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรม ในด้านทักษะทางปัญญาและด้านวิถีวิทยาการจัดการเรียนรู้ และสอดคล้องกับแนวคิดของ Bonwell & Eison (1991) ที่กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning ผู้เรียนจะต้องลงมือปฏิบัติตอบโต้และคิดเกี่ยวกับงานที่ทำอย่างมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการคิดระดับสูง นอกจากนี้ กิจกรรม Active Learning ก่อให้เกิดกระบวนการคิดระหว่างดำเนินกิจกรรมและผู้เรียนกล้าแสดงออก ได้ลงมือปฏิบัติจริงทำให้เห็นปัญหาและการแก้ไขปัญหามาสามารถนำไปประยุกต์ใช้จริงได้ ทำให้เกิดความมั่นใจในการจะออกฝึกประสบการณ์ และสอดคล้องกับกุลิสรา จิตรชญาวนิช (2562) กล่าวว่า วิธีการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน โดยเน้นให้ความสำคัญกับผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้มากที่สุดหรือลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง และเน้นพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้ครบทุกด้าน ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา รวมทั้งมุ่งให้ผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง บทบาทของผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวก คอยช่วยเหลือให้คำแนะนำ และสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน

คุณลักษณะผู้สอนในการจัดการเรียนรู้แบบ RASEP Model ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นในภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.78) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกและกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้มีความมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ผู้สอนมีการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ และผู้สอนคอยช่วยเหลือให้คำแนะนำแก่นักศึกษาในการปฏิบัติทำงาน และผู้สอนบูรณาการเนื้อหาการจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสม นักศึกษามีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด คือ ผู้สอนส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับนนทลี พรธาดาวิทย์ (2559) กล่าวว่า ผู้สอนที่มีประสิทธิภาพควรพัฒนาทักษะ 3 ด้าน คือ 1) ความรู้เกี่ยวกับวิธีสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และความสามารถในการถ่ายทอดความรู้และทักษะจากผู้สอนไปยังผู้เรียนได้ 2) ผู้สอนควรใช้รูปแบบการสอนที่หลากหลายและเลือกให้เหมาะสมกับเนื้อหาที่ผู้เรียน 3) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นและเป็นนักคิดที่ไม่หยุดนิ่ง เมื่อการเรียนมีบรรยากาศเชิงรุกย่อมทำให้ผู้เรียนสามารถจดจำเนื้อหาได้นานและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวัน และสอดคล้องกับสิทธิพล อาจอินทร์ (2562) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้เรียนเป็นประการสำคัญ มุ่งให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้มากที่สุด ผู้เรียนมีบทบาทหรือมีส่วนร่วมอย่างตื่นตัว (Active Participation) ทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง มีปฏิสัมพันธ์แบบมีส่วนร่วมกับผู้สอนและผู้เรียนด้วยกัน ได้ฝึกทักษะกระบวนการเรียนรู้ ฝึกกระบวนการคิด การวิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์ วางแผน และตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยตนเอง สามารถสร้างความรู้ด้วยตนเอง และสามารถนำความรู้และวิธีการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้ บทบาทของผู้สอนจึงเปลี่ยนจากผู้สอน ผู้บอกเล่า ผู้อบรม มาเป็นผู้อำนวยความสะดวก ผู้ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา ให้ความช่วยเหลือ ให้การสนับสนุน และให้กำลังใจแก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง

องค์ความรู้ใหม่

การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบ RASEP Model สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ผู้วิจัยได้องค์ความรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่ได้จริง และส่งผลต่อความสามารถด้านผลการจัดการเรียนรู้แบบ RASEP Model และด้านคุณลักษณะผู้สอนในการจัดการเรียนรู้แบบ RASEP Model อยู่ในระดับมากที่สุด ดังแผนภาพโมเดลต่อไปนี้

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ใหม่

สรุปผลการวิจัย

ผลการจัดการเรียนรู้แบบ RASEP Model สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ในภาพรวมพบว่า การจัดการเรียนรู้นี้ได้ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการเรียนรู้ เน้นให้ลงมือปฏิบัติจริง ทำให้เห็นปัญหาและเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหา ส่งเสริมการเรียนรู้การทำงานเป็นทีมและการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ และการพัฒนาทักษะการค้นคว้า การเก็บรวบรวม และการอ้างอิงข้อมูลอย่างเป็นระบบ ซึ่งผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุปองค์ความรู้ และนำเสนอข้อมูลได้อย่างเป็นระบบ โดยบรรยายภาคในห้องเรียนเป็นกันเอง สนุกสนาน

คุณลักษณะผู้สอนในการจัดการเรียนรู้แบบ RASEP Model ในภาพรวมพบว่า ผู้สอนเป็นเสมือนผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้และทำหน้าที่กระตุ้นให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ โดยมีการเตรียมการสอนและวางแผนการจัดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างเป็นระบบ พร้อมกับเอาใจใส่และเข้มงวดในการตรวจงาน เพื่อให้ นักศึกษามีความละเอียดและรอบคอบในการทำงานมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1.1 ผู้สอนควรออกแบบและผลิตนวัตกรรมสื่อการเรียนให้หลากหลายยิ่งขึ้น เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในวิชาชีพรู
- 1.2 ผู้สอนควรนำทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 และทักษะแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มาบูรณาการการจัดการเรียนรู้

1.3 ผู้สอนควรจัดหาแหล่งทุนและเพิ่มกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์

2. ข้อเสนอแนะด้านการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ RASEP Model ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างอื่น ที่ไม่ใช่ นักศึกษาวิชาชีพครู

2.2 ควรศึกษาการนำเนื้อหาหลักภาษาไทยหรือวรรณคดีมาจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ RASEP Model ได้

2.3 ควรใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ RASEP Model สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นต้นไป แต่ไม่ควรนำไปใช้กับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา เพราะมีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ค่อนข้างซับซ้อน

เอกสารอ้างอิง

กุลิสรา จิตรขณาวณิช. (2562). *การจัดการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นนทลี พรธาดาวิทย์. (2559). *การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning*. กรุงเทพฯ: ทริบเพิลเอ็ดดูเคชั่น.

_____. (2560). การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในวิชาการจัดการเรียนรู้. *วารสารวิจัย UTK ราชวมงคลกรุงเทพ*, 11(1), 85–94.

ไพศาล บรรจสุวรรณ์. (2562). รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบเชิงรุก (Active Learning) ในการยกระดับความรู้สู่ความเข้าใจการเมืองและประชาธิปไตยในเชิงเปรียบเทียบ. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์การเรียนรู้ทางไกลเชิงนวัตกรรมมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช*, 8(1), 166-190.

สิทธิพล อาจอินทร์. (2562). *ศาสตร์และศิลป์การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อรรถพงษ์ ผิวเหลือง. (2565). การจัดการเรียนรู้แบบ RASEP Model. *วารสารสังคมศาสตร์ปัญญาพัฒนา*, 4(1), 19–26.

Bean, J. C. (2011). *Engaging Ideas: The Professor's Guide to Integrating Writing, Critical Thinking and Active Learning in the Classroom*. (2nd ed.). San Francisco: Jossey-Bass.

Bonwell, C. & Eison, J. (1991). *Active Learning: Creating Excitement in the Classroom*. Retrieved 2 September 2022. from <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED336049.pdf>.

Dale, Edgar. (1946). *Audio-Visual Methods in Teaching*. New York: The Dryden Press.